

Хрестоматія
**Зарубіжна
література**
для дітей

ББК 83.8я7
З-35

Схвалено
Міністерством освіти і науки України
для використання в навчальному процесі
(лист № 1/11-1023 від 13.03.2006)

Упорядники:
А. І. Мовчун, З. Д. Варавкіна, С. І. Дем'яненко

З-35 Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упоряд.:
А. І. Мовчун [та ін.]. — К. : Арій, 2011. — 592 с. : іл.

ISBN 978-966-498-185-6.

Якщо ти любиш мріяти і просто пізнавати світ, якщо тебе вабить незвідане і ти захоплюєшся красою природи та людських вчинків, а душа твоя прагне навчитися творити добро, то ти вже не закриєш цю книгу, не прочитавши її.

У твоїх руках — унікальне видання скарбнички світової класики для дітей. У книзі зібрано найкращі твори зарубіжних письменників різних континентів. Упорядники представили їх за країнами. Оскільки в хрестоматії не можна охопити всю літературу світу, тож вибрано кращі з кращих твори тих митців, які писали для дітей. Репрезентовано 49 письменників із 14 країн Європи та США. Перевага надавалася творам лауреатів Андерсенівської премії.

ББК 83.8я7

ISBN 978-966-498-185-6

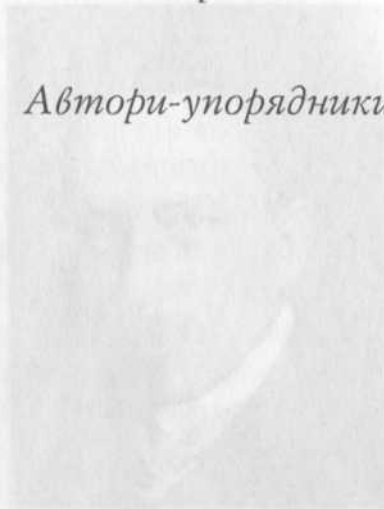
© Мовчун А. І., Варавкіна З. Д.,
Дем'яненко С. І., 2011

АВСТРІЯ

Фел
(Зигму

*Світлій пам'яті письменника,
який любив дітей і творив для
них — Анатолія Костецького
присвячуємо цю книгу зі щирою
вдячністю за поради та
допомогу.*

Автори-упорядники

Фелікс Зальтен —
улюблений автор дитячої літератури

Джентльмен

Ніколай

австрійського

наблюдателя Фелікса Зальтена не

дуже відома українському читачеві,

але немає сумніву, що воно рано ді-

знався чудовий музично-романсовий

фільм про маленького слоненя,

якого люблять друзі та родичі. Так

це — "Бембі" та Фелікс Зальтен

знався у наш дитячий літературний

світ завдяки популярній книжці "Моя

мрія про Австрію" та її перекладу на українську

мова — "Моя мрія про Австрію"

— Австрійський письменник Зальтен

кожен рік виходив з Австрії влітку, влітку з

дитячою книжкою "Моя мрія про Австрію"

завдяки чому Австрія стала для дітей

книжкою душі. Однак навіть у своїй

книжці Зальтен не забував про своїх

друзів — дітей, які жили в Україні. Не

звичайно він писав про своїх друзів, але

про своїх друзів, які жили в Україні. Не

звичайно він писав про своїх друзів, але

про своїх друзів, які жили в Україні. Не

звичайно він писав про своїх друзів, але

про своїх друзів, які жили в Україні. Не

звичайно він писав про своїх друзів, але

про своїх друзів, які жили в Україні. Не

звичайно він писав про своїх друзів, але

про своїх друзів, які жили в Україні. Не

звичайно він писав про своїх друзів, але

про своїх друзів, які жили в Україні. Не

звичайно він писав про своїх друзів, але

ЗМІСТ

АВСТРІЯ

- Фелікс Зальтен (Зигмунд Зальцман)** 5
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Бембі. Лісова казка (Скорочено) 8
Переклад О. Журавля.
- Міра Лобе** 23
ПОВІСТЬ Бабуся на яблуні (Скорочено) 25
Переклад В. Василюка
- Крістіна Нестлінгер** 41
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Конрад, або Дитина з бляшанки
(Скорочено) 44
Переклад Є. Поповича

АНГЛІЯ

- Льюїс Керролл (Чарлз Латвідж Доджсон)** 63
КАЗКА. Аліса в Країні Чудес (Уривки) 67
У кролячій норі 67
Історія Потеляченої Черепахи 71
Переклад Г. Бушиної
- Оскар Уайльд** 79
КАЗКА. Велетень-себелюбець (Скорочено) 82
Переклад І. Корунця
- Редьярд Кіплінг** 85
КАЗКА Ріккі-Тіккі-Таві (Скорочено) 89
Переклад В. Прокопчука, Л. Солонька
- Алан Мілн** 99
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Вінні-Пух та всі-всі-всі (Уривки) 102
Переказав А. Костецький
- ВІРШ Діловий моряк 117
Переклад А. Костецького

Джон Толкін 119

ПОВІСТЬ-КАЗКА. Гобіт, або Мандрівка
за Імлисті гори (Уривки) 123

○ Несподівані гості 123

Загадки в пітьмі 125

Переклад О. Мокровольського

Енід Блайтон 129

КАЗКА Знамените каченя Тім (Скорочено) 132

Переклад В. Іваненко

Памела Треверс (Хелен Ліндон Гофф) 139

ПОВІСТЬ-КАЗКА. Мері Поппінс (Уривок) 143

Східний вітер 143

Переклад А. Камінчука

Дональд Біссет 148

КАЗКИ

Рояль 150

Рибка-мовчунка 151

Переклад О. Матвієнко

БОЛГАРІЯ

Елін Пелін (Димитр Іванов) 152

ПОВІСТЬ-КАЗКА. Ян Бібіян (Уривки) 155

Портрет 155

Зустріч із чортеням 156

Перший іспит 158

Переклад М. Лукаша

БАЙКИ

І хитрого можна обдурити 160

Хоч ледачий, та здогадливий 160

Переклад Д. Білоуса

Ясен Разцветніков 161

ЗАГАДКИ 163

Переклад Д. Білоуса

Ангел Каралійчев	167
КАЗКА. Сон горобчика	169
Переклад В. Іваненко	

ДАНІЯ

Ганс-Христіан Андерсен	170
КАЗКА. Ромашка	175
Переклад О. Іваненко	
Ієнс Сігсгорд	179
КАЗКА. Палле сам на світі	181
Переклад В. Іваненко	

ІТАЛІЯ

Карло Коллоді (Карло Лоренціні)	185
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Пригоди Піноккіо (Уривки)	189
Переклад Ю. Авдєєва	
Джанні Родарі	197
КАЗКИ	
Молодий рак	201
Сонце і хмара	202
Переклад І. Дзюби	
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Пригоди Цибуліно (Уривок)	203
Переклад А. Іллічевського	
Марчелло Арджілі	207
ОПОВІДАННЯ	
Місто кнопок	209
Винахід Клоріндо	210
Переклад В. Хазіна, Л. Шарінової	

НІМЕЧЧИНА

Рудольф Еріх Распе	217
ОПОВІДАННЯ. Пригоди Барона Мюнхгаузена (Уривки)	220
Бджолиний пастух і ведмеді	220
Перша подорож на Місяць	220
Переказ для дітей К. Чуковського Переклад Г. Тютюнника	
Ернст Гофман	222
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Лускунчик (Уривки)	225
Подарунки	225
Лускунчик	226
Переклад Є. Поповича	
Вільгельм Грімм і Якоб Грімм	230
КАЗКА. Веретено, човник і голка	233
Переклад С. Сакидона	
Вільгельм Гауф	236
КАЗКА. Карлик-довгоносик	239
Переклад Олександра Олеся	
Еріх Кестнер	252
ПОВІСТЬ. Еміль і детективи (Уривки)	255
Подорож до Берліна починається	255
Еміль виходить не на тому вокзалі	257
Поява хлопця з клаксоном	259
Детективи радяться	262
Розвідник прокрадається до готелю	265
Від шпильок теж є користь	268
Переклад К. Гловацької	
Отфрід Пройслер	272
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Мала Баба Яга (Скорочено)	275
Переклад В. Василюка	
Джеймс Крюс	285
ПОВІСТЬ. Мій проліт	287

Стоножич і жук-скарабей	287
<i>Переклад Ю. Лісняка та Є. Горевої</i>	
ВІРШІ З ПОВІСТІ	
Королівство Ніде	290
Абетка звірів	291
Лісова абетка	292
<i>Переклад Ю. Лісняка, Є. Горевої</i>	
Міхаель Енде	293
ПОВІСТЬ. Момо (Уривки)	
Велике місто і маленька дівчинка	295
Мовчазний дід і балакучий хлопець	296
Казки для всіх і казка для однієї	300
<i>Переклад Є. Горевої</i>	
Пауль Маар	305
ПОВІСТЬ. Що не день, то субота (Уривки)	
5 травня Субота	308
7 травня Понеділок	311
10 травня Четвер	317
11 травня П'ятниця	320
<i>Переклад В. Романця</i>	
НОРВЕГІЯ	
Петер Асбйорнсен	323
КАЗКА. Королівські зайці	325
<i>Переказ Л. Письменної</i>	
ПОЛЬЩА	
Марія Конопніцька	334
КАЗКА. Хвалько Полупанок і музикант Сарабанда ...	337
<i>Переклад М. Пригари</i>	
Януш Корчак (Генрік Гольдшмідт)	343
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Мацюсеві пригоди (Скорочено) ...	347
<i>Переклад Б. Чалого</i>	

Юліан Тувім	356
КАЗКА. Ріпка	359
Переклад Н. Забіли	
ВІРШІ	
Пташине радіо	362
Переклад Г. Бойка	
Окуляри	364
Переклад Н. Забіли	
Овочі	365
Переклад О. Жолдака	
ЯН БЖЕХВА (Ян Лесман)	366
ПОВІСТЬ-КАЗКА. Академія пана Ляпки (Уривки)	368
Ця та інші казки	368
Незвичайна Матеушева розповідь	371
Переклад І. Барановської	
ВІРШІ ВЕСЕЛИНКИ ДЛЯ ДІТЕЙ	
На базарі	377
Ячко	378
Сорока	379
Цапок	380
Квочка	381
Переклад М. Пригари та Н. Забіли	
СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ АМЕРИКИ	
Марк Твен	383
ПОВІСТЬ. Пригоди Тома Сойера (Уривок)	
Як Том мало не став першим учнем	387
Переклад Ю. Корецького	
Джоель Харріс	396
КАЗКИ	
Як Братець Лис полював	399
Як зустрілися Братець Лис і Братець Черепаха	400
Переклад Н. Павловської, А. Філатової	
Френк Баум	402

Смерч	405
Зустріч із жувачами.	406
Як Дороті врятувала Страшила	409
Бляшаний Лісоруб	410

Переклад М. Пінчевського

Уолт Дісней	414
------------------------------	-----

КАЗКА. Дамбо-циркач (Скорочено)	417
---	-----

Переклад В. Коротича

УГОРЩИНА

Ференс Мора	432
------------------------------	-----

ПОВІСТЬ-КАЗКА. Чарівний козушок (Скорочено)	434
---	-----

Переклад І. Мегели

ФІНЛЯНДІЯ

Цакаріас Топеліус	445
------------------------------------	-----

КАЗКА. Зимова казка	448
-------------------------------	-----

Переклад Н. Забіли

Туве Маріка Янсон	457
------------------------------------	-----

ПОВІСТЬ-КАЗКА. Диво-капельюх (Уривки)	461
---	-----

Переклад О. Сенюк

ФРАНЦІЯ

Шарль Перро	469
------------------------------	-----

КАЗКА. Феї	474
----------------------	-----

Переказ Р. Терещенка

Едуард Лабуле	477
--------------------------------	-----

КАЗКА. Як півник потрапив на дах	479
--	-----

Переклад Н. Забіли

- Моріс Дрюон** 485
 ПОВІСТЬ-КАЗКА. Тісту — хлопчик з чарівними
 пальцями (Скорочено) 488
 Переклад Л. Шендрик

ЧЕХІЯ

- Карел Ербен** 501
 КАЗКА. Златоволоска 504
 Переклад А. Купрієнка
- Божена Нємцова** 511
 КАЗКА. Королевич Баяя 513
 Переклад О. Микитенка
- Карел Чапек** 520
 КАЗКИ ДЛЯ ДАРОЧКИ (Уривки)
 Дарочка, або Історія життя цуценяти 522
 Казка про собачий хвостик 522
 Про собачі звички 524
 Про людей 525
 Переклад П. Козланюка

ШВЕЦІЯ

- Сельма Лаґерлеф** 526
 ПОВІСТЬ. Чудесна мандрівка Нільса Гольґерсона
 з дикими гусьми (Уривки) 530
 Хлопчик і гном 530
 Верхи на гусакові 534
 Нічний злодій 538
 Переклад О. Сенюк
- Астрід Ліндґрен** 542
 ПОВІСТЬ-КАЗКА. Пеппі Довгапанчоха (Уривки) 547
 Пеппі оселяється у віллі «Хованка» 547
 Пеппі йде до школи 552

Ян Екхольм 559

ПОВІСТЬ-КАЗКА

Людвігові Чотирнадцятому — ура! (Скорочено) 562

Переклад Г. Кирпи

Зарубіжні письменники — лауреати

Міжнародної премії імені Г.-Х.Андерсена 579

КАЗКА. Дамбо-цирк (Скорочено) 501

Переклад В. Коротича

КАЗКА. Зіттоволок 404

Переклад А. Курієнкі

КАЗКА. Корольова 311

Переклад О. Микитюк

ПОВІСТЬ-КАЗКА. Чарівний кожух 318

Переклад І. Мегели

КАЗКА ДІЯ ДІЯЧКА (Уривок) 220

Переклад Г. Козубок

КАЗКА. Зима про сонячні хвостки 222

Переклад Г. Козубок

КАЗКА. Зимова казка 224

Переклад Н. Зиблі

Тубе Маріка Янсон 225

ПОВІСТЬ-КАЗКА. Дивні ігри (Уривок)

Переклад О. Селюк

КАЗКА. Мандаринка Нілсе (Уривок) 228

Переклад О. Селюк

КАЗКА. Хлопчик і том 230

Переклад О. Селюк

КАЗКА. Ведки на тускаві 234

Переклад О. Селюк

КАЗКА. Нічний згодін 238

Переклад О. Селюк

КАЗКА. Лабун 242

Переклад О. Селюк

ПОВІСТЬ-КАЗКА. Пеллі Довзв'язок (Уривок) 247

Переклад О. Селюк

Пеллі оселяється у вилі «Ховняк» 247

Переклад О. Селюк

Пеллі йде до школи 252

Переклад О. Селюк

Ян Екхольм

ЖОТАТОН РЛД

Навчальне видання

ПОВІЮТЬ-КАЗКА

Людейгові Чотирьох

Переклад

МОВЧУН Антоніна Іванівна
ВАРАВКІНА Зінаїда Дмитрівна
ДЕМ'ЯНЕНКО Світлана Іванівна

Зарубіжна література

Міжнародної премії ім. Г. Х. Андерсена

Зарубіжна література для дітей

Хрестоматія

Схвалено

Міністерством освіти і науки України

Підписано до друку 09.09.11.

Формат 70x100/32. Гарнітура «Прагматика».

Папір офсетний. Друк офсетний.

Умовн. друк. арк. 48, 1. Тираж 2000 прим.

«Видавництво «Арій»»,

03680, м. Київ, просп. Леся Курбаса, 2-Б, тел. 537-2920,

www.ariy.com.ua, e-mail: info@ariy.com.ua

Свідоцтво Держкомінформу України

ДК № 3737 від 18.03.2010

Надруковано в друкарні ТОВ «Діса плюс».

61029, Харків, шосе Салтівське, буд. 154.

Тел. (057) 759-70-84, e-mail: disa_plus@mail.ru

Свід. суб. вид. справи ДК № 4047 від 15.04.11

ISBN 978-966-498-185-6

9 789664 981856 >

Хрестоматія
Зарубіжна
література
для дітей

